

Oplegvel Raadsstuk

Portefeuille R. van Doorn
Auteur P.M. Onel
Telefoon 5113516 E-mail: onelpm@haarlem.nl
STZ/MIL Reg.nr. 2010/115334
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 15 juni 2010

Onderwerp

Duurzaamheidsmonitor en Wet milieubeheer jaarverslag 2009

DOEL: Besluiten

De raad kan op basis van het totale jaarverslag het college van B&W controleren op de uitvoering van het milieubeleid. Het opstellen van het jaarverslag is wettelijk verplicht. Op grond van artikel 21.1 lid 1 van de Wet milieubeheer. De raad stelt de duurzaamheidsmonitor en het Wet milieubeheer jaarverslag 2009 vast en oefent hiermee zijn controlerende bevoegdheid uit.

Wij verzoeken de raadsleden van de commissie Beheer de technisch inhoudelijke vragen van te voren bij de behandelend ambtenaar in te dienen.

B&W

1. Het college stelt de raad voor de Duurzaamheidsmonitor en Wet milieubeheer jaarverslag 2009 vast te stellen.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Beheer hierover een advies heeft uitgebracht

Raad:

Besluit in te vullen door griffie	Moties en amendementen in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja
☐ Gewijzigd	☐ Nee
☐ Aangehouden	
☐ Afgevoerd	Datum vergadering

Raadsstuk

Onderwerp: Duurzaamheidsmonitor en Wet milieubeheer jaarverslag 2009

Reg.nummer: 2010/115334

1. Inleiding

De raad stelt jaarlijks het duurzaamheidsprogramma (voorheen milieuwerkprogramma) vast. Het duurzaamheidsprogramma 2010 is onlangs vastgesteld (nota nummer 2009/248218). Dit verslag geeft de resultaten van het programma van 2009 weer.

Om inzicht te hebben in de uitvoering en de effecten van het duurzaamheidsprogramma, wordt jaarlijks gemonitord. Daarnaast zijn er enkele specifieke taken (Wet milieubeheer taken) waarover het college van Burgemeester en Wethouders verplicht is te rapporteren aan de gemeenteraad. Op grond van artikel 21.1 lid 1 van de Wet milieubeheer.

In de verschillende hoofdstukken wordt verslag gedaan van de diverse milieu(gerelateerde) onderwerpen, dit zijn: klimaat, ruimte, wonen, bodem, Wm-vergunningen en meldingen, handhaving, gezondheid, verkeer en vervoer, luchtkwaliteit en geluid, water en interne bedrijfsvoering.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

De Duurzaamheidsmonitor en het Wet milieubeheer jaarverslag 2009 vast te stellen

3. Beoogd resultaat

Met de Duurzaamheidsmonitor en het Wet milieubeheer jaarverslag 2009 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het Haarlemse milieubeleid.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezet beleid

De Duurzaamheidsmonitor is afgestemd op de doelstellingen uit het Duurzaamheidsprogramma 2009, zoals vastgesteld door de raad op 12 maart 2009. Zodoende heeft het monitoren van het milieu een volledige relatie met het gevoerde beleid. Door deze relatie kunnen we aangeven of we 'het goed doen' in Haarlem of waar eventueel aanpassingen nodig zijn in het beleid.

Communicatie-aspect

De duurzaamheidsmonitor wordt met de interne milieupartners binnen de gemeente besproken. De resultaten worden gecommuniceerd door middel van een persbericht en publicatie op de website.

De onderdelen van Haarlem Klimaatneutraal worden apart besproken in de stuurgroep en programmagroepen HKN. Hierin nemen interne als externe partners binnen de gemeente zitting. Voor het Haarlem Klimaatneutraal programma is een aparte website opgestart. In 2009 is de website www.degroenemug.nl ontwikkeld en van start gegaan.

5. Kanttekeningen

geen

6. Uitvoering

Dit verslag wordt jaarlijks opgesteld.

7. Bijlagen

Duurzaamheidsmonitor en het Wet milieubeheer jaarverslag 2009.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- De duurzaamheidsmonitor en het Wet Milieubeheer jaarverslag 2009 vast te stellen.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Duurzaamheidsmonitor & Wet milieubeheer jaarverslag Gemeente Haarlem 2009

Stadszaken,
afdeling Milieu
Postbus 511
2003 PB Haarlem
april 2010

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
INLEIDING	5
1. HAARLEM KLIMAAT NEUTRAAL	6
1.1 BEBOUWDE OMGEVING	6
1.2 BEDRIJVIGHEID EN INDUSTRIE	8
1.3 VERKEER EN VERVOER	10
1.4 EIGEN ORGANISATIE	11
1.5 COMMUNICATIE	12
2. RUIMTEGEBRUIK	14
3. BODEM	15
3.1 GEBIEDSDEKKEND BEELD	15
3.2 ISV/WBB-BODEMPROGRAMMA	15
3.3 BODEMBELEID	15
3.4 STAND VAN ZAKEN BODEMSANERINGEN	15
3.5 BAGGERPLAN	16
3.6 GRONDBANK	16
3.7 INFORMATIEVERSTREKKING	16
3.8 UITVOERING TAKEN ALS BEVOEGD GEZAG WET BODEMBESCHERMING	17
3.9 BODEM BIJ BEHEER VAN DE OPENBARE RUIMTE	18
3.10 WKPB	18
3.11 KWALITEITZORG BODEM	18
4 WM-VERGUNNINGEN EN MELDINGEN	19
4.1 VERGUNNINGPLICHTIGE- EN MELDINGSPICHTIGE BESCHIKKINGEN	19
4.2 TERMIJNOVERSCHRIJDINGEN	20
4.3 SUBSIDIES	20
4.4 BELEIDSONTWIKKELING	20
5 HANDHAVING	21
5.1 UITGEVOERDE CONTROLES	21
5.2 (REGIONALE) HANDHAVINGSSAMENWERKING	23
5.3 SAMENWERKING MET POLITIE EN HET OPENBAAR MINISTERIE	23
6 GEZONDHEID	24
6.1 WET PUBLIEKE GEZONDHEID	24
6.2 VERZAMELEN REGIONALE GEGEVENS OVER MILIEU EN GEZONDHEID	24
6.3 LANDELIJK BEWUSTWORDINGSPROJECT 'BINNENMILIEU OP BASISCHOLEN 2008-2013'	24
6.4 GEZONDHEIDS-EFFECTSCREENING OF GEZONDHEIDSSCAN ZONEONTWIKKELINGEN	24
7 VERKEER EN VERVOER	25
7.1 FIETSGEBRUIK	25
7.2 OPENBAAR VERVOER	25
7.3 AUTO	25
8 LUCHTKWALITEIT EN GELUID	27
8.1 LUCHTKWALITEIT	27
8.2 GELUID	28
9. WATER	30
9.1 INTEGRAAL WATERBEHEER	30
10. COMMUNICATIE	32
BIJLAGE 1: LIJST MET AFKORTINGEN	33

Samenvatting

De Duurzaamheidsmonitor & Wm jaarverslag geeft de stand van zaken weer (monitoring) van het duurzaamheidsprogramma 2009. Er wordt verslag gelegd van de gestelde doelen en behaalde resultaten van dat jaar. De opzet van de Duurzaamheidsmonitor 2009 is zo gekozen dat verantwoording wordt afgelegd over de doelstellingen uit het Duurzaamheidsprogramma 2009.

Inhoudsopgave

In hoofdstuk 1 Haarlem Klimaatneutraal staan de resultaten beschreven van de programmagroepen Bebouwde Omgeving, Bedrijvigheid en Industrie, Verkeer en Vervoer, Eigen Organisatie en communicatie.

In hoofdstuk 2 Ruimtegebruik komen de onderwerpen ontwikkelingsprojecten, Structuurplan, MER-procedures en bestemmingsplannen aan bod.

Hoofdstuk 3 Bodem geeft de stand van zaken weer van de potentiële gevallen van bodemverontreiniging, het ISV/Wbb-bodemprogramma, het bodembeleid, de bodemsaneringen, het baggerplan, de grondbank, informatieverstrekking van bodeminformatie, taken bevoegd gezag Wbb, bodem beheer openbare ruimte, Wet Kenbaarheid Publieke Bependingen en Kwaliteitszorg bodem.

In hoofdstuk 4 WM-vergunningen en meldingen geeft de stand van zaken weer van de reguleringstaak van de gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 5 Handhaving beschrijft de uitvoering van de handhavingstaak van de gemeente Haarlem.

In hoofdstuk 6 Gezondheid komen de onderwerpen uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid, de gezondheidsenquête Kennemerland, het project Binnenmilieu op basisscholen 2008-2013 en Gezondheids-effectscreening voor zoneontwikkelingen aan bod.

Hoofdstuk 7 Verkeer en Vervoer geeft de stand van zaken weer van het fietsgebruik, het Openbaar Vervoer en het autogebruik (bereikbaarheid, veiligheid, parkeerbeleid).

Hoofdstuk 8 Luchtkwaliteit en Geluid geeft de stand van zaken weer van het beleidsplan luchtkwaliteit, de rapportage luchtkwaliteit, het rijden op aardgas, het actieplan omgevingslawaai, zonebeheer Waarderpolder, sanering wegverkeerslawaai en railverkeerslawaai, Reconstructie A208 en ontwikkelingen Schiphol.

In hoofdstuk 8 Water geeft de taken weer van het Integraal Waterbeheer weer.

Tot slot in het hoofdstuk 9 Communicatie staat de stand van zaken van de projectopdracht Aarhus beschreven.

Er volgt nu een korte beschrijving van de projecten die in 2009 goed/succesvol zijn verlopen. Dit is echter slechts een greep uit alle onderwerpen en projecten van de Duurzaamheidsmonitor van 2009.

Uit de plan van aanpak Haarlem Klimaat Neutraal zijn dit:

Op 12 december 2009 is door de gemeente samen met haar partners het convenant Haarlem Klimaatneutraal ondertekend.

Stimulering duurzame renovatie van particuliere eigenaren. Met een aantal gerichte acties zoals informatieavonden, het opzetten van een duurzaamheidslening en het leveren van extra informatie aan particulieren is dit onderwerp aangepakt. De respons van particulieren eigenaren is positief, er is veel belangstelling.

In 2009 is de website www.degroenemug.nl van start gegaan. De website geeft een overzicht van duurzame activiteiten in Haarlem en de regio en geeft goede voorbeelden weer. De website brengt daarnaast de duurzame partners in beeld.

Er is voor de uitvoering van het Klimaatprogramma SLOK-subsidie aangevraagd en verkregen van 350.000 euro. Hierdoor kan een extra impuls gegeven worden aan Haarlem Klimaatneutraal.

Voor bodembeheer (bodemsanering) zijn opvallende projecten:

De uitgevoerde deelsanering van Nolet en van de Putten (onderdeel van gasfabriekterrein Deliterrein)

De sanering en ophoging in het Reinaldapark. Voor de realisering zijn extra gelden verworven.

De voorbereidingen voor de sanering van het Shell-terrein aan de Spaardamseweg.

Voor het onderwerp Verkeer en Vervoer zijn dit de start van de aanleg van de ondergrondse fietsenstalling op het Stationsplein en de aanleg/herinrichting van de rode loper o.a. langs de Jansstraat en Kruisstraat.

Tot slot voor het waterbeheer hebben Haarlem en het Hoogheemraadschap Rijnland in 2009 overeenstemming bereikt voor de overdracht van het waterbeheer van een aantal Haarlemse polders. Daarmee is Rijnland formeel formeel waterbeheerder geworden van deze polders.

Inleiding

De Duurzaamheidsmonitor is afgestemd op de doelstellingen uit het Duurzaamheidsprogramma 2009, zoals vastgesteld door de raad op 12 maart 2009. Zodoende heeft het monitoren van het milieu een volledige relatie met het gevoerde beleid. Door deze relatie kunnen we aangeven of we 'het goed doen' in Haarlem of waar eventueel aanpassingen nodig zijn in het beleid. De opzet van de Duurzaamheidsmonitor & het Wet milieubeheer (Wm) jaarverslag is zo gekozen dat verantwoording wordt afgelegd over alle activiteiten uit het Duurzaamheidsprogramma 2009.

Haarlem Klimaatneutraal

Op 29 maart 2007 is door de raad en het college afgesproken dat Haarlem in 2030 een klimaatneutrale gemeente gaat worden. Voor haar eigen gemeentelijke organisatie wil de gemeente in 2015 klimaatneutraal zijn. Dit is omdat de gemeente hierin een voorbeeldrol wil spelen. In hoofdstuk 1 van deze monitor staat de uitvoering van het klimaatbeleid beschreven.

Hoofdlijnennotitie Milieubeleid

Om het Haarlemse milieubeleid een gezicht te geven, zijn de taken geclusterd, conform de eerdere wens van de commissie Beheer. De clustering is overeenkomstig de indeling uit de hoofdlijnennotitie milieubeleid 2007 – 2010.

Hierin is het milieubeleid geordend naar 3 hoofdthema's, namelijk:

1. Haarlem: een duurzame goede vestigingsstad
2. Haarlem: een bereikbare, groene en leefbare stad
3. Duurzame (interne) bedrijfsvoering

Deze indeling sluit aan bij het coalitieakkoord 2006-2010, 'Sociaal en Solide'.

Omdat veranderingen in milieuwet- en regelgeving zijn uitgebleven dan wel zijn uitgesteld lopen taken door die ook al in 2008 op de agenda stonden. Dat geldt met name voor de onderwerpen lucht, bodem en de omgevingsvergunning waarvoor in 2009 wetswijzigingen zouden worden afgerond. Een aantal van de taken loopt ook door in de jaren na 2009.

In de meeste gevallen zijn de activiteiten wettelijk verplicht. De VROM inspectie toetst op de uitvoering ervan.

Wm jaarverslag

Gemeenten hebben een wettelijke verplichting tot het opstellen van een Wm jaarverslag (artikel 21.1 lid 1 van de Wet milieubeheer). Dit gecombineerde rapport (monitoren van duurzaamheidsbeleid en het verslagleggen van Wet milieubeheer) verschaft op een heldere manier inzicht in de stand van zaken rond milieu, het milieubeleid en de wettelijke milieutaken in Haarlem. De onderdelen uit het Wm jaarverslag betreffen de hoofdstukken 'Wm-vergunningen en meldingen' en 'Handhaving'.

1. Haarlem Klimaat Neutraal

Het probleem van klimaatverandering vraagt wereldwijd om maatregelen. Ook de gemeente Haarlem onderkent het belang van CO₂-vermindering.

Op 9 oktober 2008 heeft de Haarlemse raad het plan van aanpak vastgesteld. Ze heeft daarbij gekozen voor het hoogste ambitieniveau. Het onderwerp Haarlem Klimaatneutraal is daarmee het belangrijkste speerpunt van het Duurzaamheidsprogramma 2009. Hieronder staan de activiteiten beschreven van de programmagroepen Bebouwde Omgeving, Bedrijvigheid en Industrie, Verkeer en Vervoer, Eigen Organisatie en de daaraan gekoppelde communicatie.

Eind 2008 is voor de uitvoering van het Klimaatprogramma een bijdrage vanuit de zogenaamde SLOK-regeling aangevraagd. In de meicirculaire gemeentefonds 2009 is op deze aanvraag positief beschikt. Vervolgens zijn de voor uitvoering van het programma noodzakelijke medewerkers aangetrokken. (Zie nota Invulling formatie voor programma HKN op 29 juli 2009)

Op 12 december vond de ontvangst plaats van de Kopenhagen-expres. Hieraan voorafgaand werd door de gemeente samen haar samenwerkingspartners het Convenant Haarlem Klimaat Neutraal ondertekend. Het convenant is als bijlage toegevoegd aan het Duurzaamheidsprogramma 2010. □

1.1 Bebouwde omgeving

Realisatie en verhogen basiskwaliteit (GPR duurzame nieuwbouw)

In 2009 is het gebruik van de GPR met de woningbouwcorporaties geëvalueerd. Het is met name Pre wonen die hier actief in projecten mee werkt. Alle woningbouwcorporaties willen actief met het GPR gaan werken. Zij willen dat bij elk project een GPR berekening wordt gemaakt. De gekozen maatregelen worden meegenomen in het ontwerp en bestek. Met de woningbouwcorporaties is in het convenant Haarlem Klimaat Neutraal, zoals ondertekend op 12 december 2009, afgesproken dat zij de GPR standaard gaan gebruiken in woningbouwprojecten. Er wordt dan minimaal een 7 bereikt in plaats van de 6 die nu gangbaar is. GPR 8 moet financieel worden afgewogen.

Pilot naleving bouwregelgeving "Gezondheid en Energie"

VROM doet een landelijk onderzoek naar naleving bouwregelgeving gezondheid en energie. Het doel is om een beeld te krijgen of energie en binnenmilieumaatregelen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Haarlem is destijds gevraagd hieraan deel te nemen.

Afgelopen jaar is het projectvoorstel geschreven. In het derde kwartaal van 2009 is het plan "Mariastichting" aangemeld. Inmiddels waren er na een extra oproep zoveel aanmeldingen dat er onvoldoende meetcapaciteit was voor alle projecten.

Er is toen afgesproken dat we op de reservebank zouden plaatsnemen. Naar verwachting zullen dit jaar de resultaten van alle pilots bekend worden. Het is van belang om de resultaten van dit landelijk onderzoek te vertalen naar de Haarlemse situatie.

Parallel hieraan is in 2010 met de milieudienst IJmond een start gemaakt met het pilotproject "Bouwtransparant" van het provinciale CO₂ servicepunt. Bouwtransparant is een instrument om gemeenten, milieudiensten en bouwende partijen te ondersteunen in het realiseren van de EPC, zoals vastgelegd in de bouwvergunning. Het instrument geeft deze partijen inzicht in de daadwerkelijke gerealiseerde Energie Prestatie Coëfficiënt van de woning en maakt afwijkingen zichtbaar.

Uitvoer nota praktijkrichtlijn duurzame Stedenbouw

Voor de vakgroep Stedenbouw is een workshop duurzame stedenbouw georganiseerd.

Op basis hiervan hebben de stedenbouwers aanvullingen gegeven op de praktijkrichtlijn duurzame Stedenbouw. Verder is de praktijkrichtlijn toegepast bij diverse ruimtelijke plannen o.a. voor de gebiedsvisies Oostradiaal en Boerhaavewijk.

Er is ook een workshop duurzame stedenbouw en Haarlem Klimaat Neutraal geweest voor Wijkzaken. Met de ontwerpers is de praktijkrichtlijn toegepast in het plan voor de Openbare Ruimte Slachthuisbuurt Zuid.

Momenteel loopt er overleg in hoeverre naast de fysieke peiler ook de sociale en economische domeinen aan de praktijkrichtlijn kunnen worden toegevoegd. Het gaat dan om thema's zoals beleving, gezondheid en economische vitaliteit.

Klimaatdoelstellingen opnemen in gebiedsvisies

De klimaatdoelstellingen zijn aan de orde gekomen bij het opstellen van de gebiedsvisies Oostradiaal en Boerhaavewijk.

Verder is een projectplan naar een Klimaatneutrale Oostradiaal gemaakt waarvoor een subsidie aangevraagd is in het kader van de Innovatieprogramma Klimaatneutrale Steden van het Rijk.

Duurzaam bestemmingsplan

De pilot duurzaam bestemmingsplan Waarderpolder is afgerond en geëvalueerd. De doelstellingen van Haarlem Klimaatneutraal zijn verwerkt in de algemene milieuparagraaf. Er is onderzocht op welke manier doelstellingen van Haarlem Klimaatneutraal en dan voornamelijke energiemaatregelen kunnen worden meegenomen in een specifiek bestemmingsplan. Hierover wordt in 2010 gerapporteerd.

DSK II nieuwbouw school en woningen

Er is een studie verricht naar de mogelijkheden voor een schone en frisse nieuwe School op het DSK terrein. Hiervoor zijn drie ambitieniveaus geformuleerd.

Op basis hiervan hebben de schoolbesturen en de gemeente de mogelijkheden verkend voor een Klimaat Neutrale School. Spaarnesant (stichting voor openbaar primair onderwijs) en de gemeente Haarlem hebben elkaar gevonden in de ambitie om een klimaatneutraal en gezond onderwijsgebouw te bouwen. Zij hebben samen hiervoor subsidie aangevraagd.

Duurzaam Belcanto en Kennemer Gasthuis (KG)

De woningbouwcorporaties wilden in eerste instantie samen met KG een collectieve Warmte Koude Opslag (WKO) aanleggen. Het overschot aan warmte van de koelinstallaties van KG zou gebruikt kunnen worden voor de verwarming van de woningen van Belcanto.

Aan het eind van 2009 is de samenwerking met KG bevroren, De ambitie blijft om een hele energiezuinige wijk te realiseren.

Afregelen installaties

Hier is niets aangedaan vanwege het ontbreken van personele capaciteit

Uitvoer Q woningen hoogbouw

De woningbouwcorporaties hebben aangegeven dat zij pas in 2010 of 2011 een locatie hiervoor zoeken

Stimuleren duurzame renovatie bij particuliere eigenaren

De aanpak vindt plaats via verschillende lijnen:

1. Literatuuronderzoek heeft de doelgroepen in beeld gebracht.
2. Communicatie heeft plaats gevonden via de programmamanager, wijkregisseur, wijkraad en wijkkrant.
3. De gemeente geeft presentatieavonden om de burger te informeren over energiezuinig wonen. De eerste presentaties zijn gehouden in Dietsveld en Vogelenbuurt. Voor de aftrap was wethouder Jan Nieuwenburg aanwezig. Over twee avonden verdeeld waren 80 mensen aanwezig. Hiervan hebben 10 mensen een EPA advies aangevraagd, heeft 1 persoon een afspraak met een aannemer gemaakt en was er veel belangstelling voor een aanbieder van zonnepanelen.
4. In de gemeentelijke organisatie is de frontoffice geïnformeerd over de stand van zaken omtrent energiezuinig verbouwen en de duurzaamheidslening.
5. Evaluatie van de presentatieavonden: samen met de frontoffice en een team van bouwprofessionals zijn de presentatieavonden geëvalueerd en is de aanpak bijgesteld.
6. Er is een duurzaamheidslening in het leven geroepen waarmee particuliere eigenaren tegen een lage rente energiebesparingsmaatregelen kunnen bekostigen. De regeling is per 1 januari 2010 van kracht.

Duurzame renovatie bezit woningbouwcorporaties

De corporaties zijn in 2009 bezig geweest met verzorgen van een Energielabel voor hun woningen. Dit als uitwerking van de EPDB regeling.

Verder hebben de corporaties met de gemeente studie verricht naar de mogelijkheden voor duurzame renovatie van hun bezit. Dit als uitwerking van het aanbod van de corporaties aan Haarlem.

In het convenant Haarlem Klimaat Neutraal is dat als volgt vastgelegd:

- 20 procent te besparen op het gasverbruik in de gehele bestaande woningvoorraad.
- Te streven naar 30 procent energiebesparing in alle groot onderhoud- en renovatieprojecten.
- Het instrument GPR bestaande bouw te gaan gebruiken en te zullen streven naar een GPR van gemiddeld 7 bij groot onderhoud en renovatieprojecten van minimaal 30 woningen. GPR staat voor Gemeentelijke praktijkrichtlijn duurzaam bouwen en verbouwen.

Verder is de duurzame renovatie van het complex Olmastraat van Pre Wonen geëvalueerd. Hier zijn 75 woningen duurzaam gerenoveerd

Klimaatneutrale Zwemmerslaan

In 2009 is samen met de Afdeling Stedenbouw en Projectmanagement een Programma van eisen gemaakt voor de Klimaat Neutrale Zwemmerslaan met een GPR van 10.

Vervolgens is dit in het overleg met de woningbouwcorporaties over de convenant locaties ingebracht. De onderhandelingen over het convenant lopen nog.

Verduurzamen bestaande kantoren

De projectontwikkelaar Fortress heeft helaas niet het plan van aanpak gemaakt voor het verduurzamen van bestaande kantoren. Zij zijn uit HKN gestapt. Er wordt gezocht naar vervangende partners.

Monitoren verslagleggen woningbouwcorporaties duurzaam bouwen en energie

De woningbouwcorporaties hebben in hun jaarverslagen beschreven wat de duurzaam bouwen- en energieresultaten zijn. De woningbouwcorporaties hebben alle woningen voorzien van een Energielabel als uitwerking van de EPDB, De Europese richtlijn EPBD (een richtlijn voor energieprestatie van gebouwen) stelt dat er op de transactiemomenten – verhuur en verkoop – energieprestatiecertificaten (EPA's) aanwezig moeten zijn.

Hieronder facultatief de prestaties van Ilmere:

- Nieuwbouw De Korendrager, oplevering 2009. 64 appartementen en 22 eengezinswoningen. Energielabel A, glaswand voor de gevel aan de Vondelweg, WTW en EPC<0,8
- Rijkstraatweg, 48 woningen en Jan van Zutphenstraat, 108 woningen, aanbrenge individuele cv en kozijn-/glasvervanging met HR++glas
- De Greiner, voorbeeld van duurzame renovatie van een monumentaal pand waar bijvoorbeeld ook gebruik is gemaakt van monumentenisolatieglas

Energiebesparing op maat voor bewoners

Pre Wonen verwerkt energiebesparing voor bewoners in hun beleid. Andere woningbouwcorporaties overleggen hier nog over. De gezamenlijke corporaties zijn daarnaast gestart met www.beterpeter.nl, de digitale energiebespaarcoach.

1.2 Bedrijvigheid en Industrie

De Energiecoach voor bedrijven

In 2009 is bij Parkmanagement Waarderpolder een Energiecoach geïnstalleerd. Deze onafhankelijke adviseur gaat op verzoek bij bedrijven langs om gerichte energievragen van ondernemers te behandelen. In 2009 zijn zo'n 25 tot 30 bedrijven geholpen met een energiebesparingsadvies of hun subsidie aanvraag voor zonnepanelen. Daarbij zitten ook bedrijven die een nieuw pand gaan bouwen en die nu vanaf de tekentafel duurzaamheid en energiezuinigheid meenemen in het ontwerp. Op degroenemug.nl staat een promotiefilmpje van de Energiecoach en daar komen ook steeds meer resultaten van bedrijfsbezoeken van de Energiecoach te staan. Dit project is door Haarlem als pilot ingebracht in het Themateteam Duurzame Bedrijven. Dit themateteam zal projecten zoals de Energiecoach landelijk uitrollen zodat andere gemeenten dit goede voorbeeld kunnen overnemen.

Optimaliseren van het Ondernemersloket

Het Ondernemersloket is voor veel ondernemers in Haarlem het startpunt voor vragen. Vooral bij wijzigingen, verhuizing binnen de gemeente of nieuwe vestiging van een bedrijf tracht het Ondernemersloket alle bedrijven van informatie te voorzien die zij nodig hebben bij dat proces. Deze momenten zijn ook een uitgelezen kans om met ondernemers over energiebesparing en duurzaamheid te spreken. Daarvoor is informatie verzameld over dit onderwerp, zijn de vakafdelingen Milieu, Omgevingsvergunning en Handhaving aangesloten en zijn de accountmedewerkers

geïnstreued om hier alert op te zijn. Verder zijn afspraken gemaakt over het aanschuiven van de Energiecoach bij de intake gesprekken van het Ondernemersloket.

Kennis- en communicatieplatform

In 2009 zijn meerdere partijen betrokken geweest bij het doel Haarlem klimaatneutraal. De Kamer van Koophandel, Industriekring Haarlem en Parkmanagement Waarderpolder zijn daarbij belangrijke klimaatpartners. Ook het Ondernemersloket speelt in dit geval een rol. Betrokken partijen wisselen in diverse gremia kennis en ervaring uit, in toenemende mate ook via internet. De websites van de Waarderpolder en degroenemug zijn hiervan een goed voorbeeld. Partijen weten elkaar ook goed te vinden. Daarom is het streven om naast al deze partijen, meetings en borrels een nieuw platform op te zetten losgelaten en worden de huidige contacten geïntensiveerd. Het project zal om die reden niet meer terugkeren in het duurzaamheidsprogramma voor 2010.

Duurzame energie uit zon, wind en warmte/koude opslag

Dit onderzoek is in 2009 gestart door klimaatpartner Eneco. Daarbij worden alle mogelijkheden voor decentrale, duurzame energie opwekking in de Waarderpolder in beeld gebracht. Deel van dit onderzoek is het uitzoeken van de energievraag van de bedrijven in de Waarderpolder en specifiek hun behoefte aan koude of warmte. Hieruit en uit de ervaring van de energiecoach blijkt dat de meesten nog alleen nadenken over hun eigen energiebehoefte maar dat langzamerhand meer vraag komt naar centrale voorzieningen. Vooral de vraag of laagwaardige warmte die vrijkomt bij koeling te koppelen is voor wko-systemen komt regelmatig terug.

Verduurzamen bestaande bedrijventerreinen

Eigenlijk is dit een overkoepelend project waarin alle andere projecten samenvallen. Aanvankelijk is dit als een apart project beschreven. Mede vanuit de gedachte dat zaken ook in het bestemmingsplan Waarderpolder moeten worden opgenomen. Verschillende duurzaamheidsaspecten zijn inderdaad opgenomen (o.a. de mogelijkheid voor kleinschalige windenergie). De andere projecten staat hierboven en hieronder weergegeven. Samen zorgen die projecten voor verduurzaming van het bedrijventerrein Waarderpolder. Dit project zal niet als apart project terugkomen in het Duurzaamheidsprogramma 2010.

Groen tussen de bedrijven door

Recentelijk is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en behoefte van groenvoorziening op een bedrijventerrein. Daaruit is het idee ontstaan om concreet aan de slag te gaan met groen op de bedrijfskavels en in de openbare ruimte. Dit wordt voor Haarlem een eerste klimaatadaptatieproject waarbij de Waarderpolder aan toenemende warmte en regen wordt aangepast. In 2009 is veel gediscussieerd over het Groenstructuurplan, de basis voor projecten als deze. De uitwerking van dit Groenstructuurplan heeft door de discussie vertraging opgelopen en daarmee ook het project Groen tussen de bedrijven door. Er is wel een extern bureau, benaderd om het project te begeleiden. Lokale bedrijven zoals hoveniers zijn gepolst over hun mogelijke deelname. Begin 2010 zal dit project verder worden uitgewerkt.

Duurzame ontwikkeling Noordkop

Samen met de afdelingen Vastgoed en Economie & Cultuur is dit project gestart met als beoogd resultaat een duurzaam bedrijventerrein als groene kroon op de Waarderpolder. Potentiële vestigers zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst waarbij de VPRO-documentaire over Cradle to Cradle als inspiratie is getoond. Ondernemers hebben op zich interesse voor duurzame maatregelen als daarvan de financiële consequenties duidelijk zijn. Verder moeten de randvoorwaarden die de gemeente stelt bekend zijn. Gemeenten Venlo en Heerhugowaard zijn ook bezig duurzame bedrijfsterrinen te ontwikkelen en hun kennis en ervaring is via het Themateteam Duurzame Bedrijven met Haarlem gedeeld. Vandaar uit worden ideeën ontwikkeld om duurzaamheid te regelen bij de uitgifte van de kavels in de Noordkop. Geld van de provinciale HIRB-subsidie zal benut worden om kosten en baten van duurzaamheidsmaatregelen in beeld te brengen. De animo voor kavels is met de kredietcrisis flink afgenomen. Een aantal kandidaten heeft inmiddels afgezien van verhuizing naar de Noordkop. Bij de uitgifte van kavels zal een duurzaamheidsscan worden verricht zodat ondernemers van meet af aan hiermee aan de slag kunnen.

1.3 Verkeer en Vervoer

Klimaattoets Verkeer en Vervoer

Het doel van het project is extra aandacht bij ruimtelijke plannen en ideeën voor stimulering van lopen, fietsgebruik, gebruik van openbaar vervoer en gebruik van schone en zuinige voertuigen. Dit gebeurt door middel van het voeren van gesprekken met relevante personen en partijen en het opstellen van criteria voor klimaattoets. Het project is gestart met informatieverzameling en het creëren van draagvlak bij de betrokken partijen.

Rijden op biobrandstoffen (vloeibaar en gasvormig)

In Haarlem is op het eerste tankstation (tankstation Busscher, Marnixstraat) de verkoop van biobenzine gestart. Er is provinciale subsidie verkregen voor het opwerken van gas dat vrijkomt in stortplaats Schoteroog tot gas met aardgaskwaliteit ('groen gas'). De opwerkinstallatie wordt gerealiseerd door enkele commerciële partijen en de bouw staat gepland voor medio 2010. Het opgewerkte gas wordt in het aardgasnet gepompt en wordt, door middel van de uitgifte van groencertificaten, elders als klimaatneutraal groen gas ingezet. Het is de bedoeling dat een deel van het geproduceerde groene gas als brandstof voor de aardgasvoertuigen van de gemeente Haarlem wordt ingezet.

Stimulering schone en zuinige wagens (ook elektrisch)

Met een aantal bedrijven zijn gesprekken gevoerd over de inzet van elektrische voertuigen in Haarlem. De gesprekken hebben geresulteerd in een pilot met een elektrisch voertuig, dat ingezet wordt bij de bevoorrading van horeca en restaurants in de Haarlemse binnenstad. Met dit voertuig mag de bevoorrading van de binnenstad ook buiten de venstertijden plaatsvinden. De pilot start maart 2010.

Uitbreiding fietsparkeervoorzieningen bij NS-station

De bouw van de ondergrondse fietsenstalling bij het NS-station met een capaciteit van 5050 fietsen is gestart. In gebruikname van de fietsenstalling zal in de tweede helft van 2010 plaatsvinden. Door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Nederlandse Spoorwegen is ondersteuning verkregen voor het implementeren van een weef fietsenaanpak.

Ontwikkeling Rode Loper en andere fietsroutes

Delen van de Jansweg en Kruisstraat zijn heringericht en maken daarmee deel uit van de Rode Loper. De Kleine Houtweg en de ventweg langs de Westergracht zijn ingericht als fietsstraat, dat wil zeggen de fietser heeft voorrang op het overig verkeer. Op de Engelandlaan zijn vrijliggende fietspaden gerealiseerd.

Realisering intelligente en flexibele fietsdeelsystemen

Een proef met OV-fietsen bij twee bushaltes in de Haarlemse binnenstad (Verwulft en Houtplein) is voorbereid. De OV-chipkaart zal dienen als identificatie en betaalmiddel. De proef zal omstreeks in de eerste helft van 2010 starten.

Haalbaarheid snelfietsroutes

Samen met de provincie Noord-Holland, de Stadsregio Amsterdam, gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de Fietsersbond is de route Haarlem – Amsterdam Sloterdijk (NS-station) als potentieel aantrekkelijke snelfietsroute voor het woon/werk-verkeer aangeduid. Een gezamenlijke subsidie-aanvraag voor de inrichting van de route als snelfietsroute is ingediend bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, in het kader van het programma Fiets Filevrij.

Tariefstelling Openbaar Vervoer

Het doel van het project is enerzijds het bevorderen van het gebruik van het milieuvriendelijk (bus)vervoer in de gemeente Haarlem en anderzijds het autogebruik te verminderen. De start van het project is uitgesteld tot na de introductie van de OV chipkaart.

Mobiliteitmanagement bij bedrijven.

De afdeling Facilitaire Zaken van de gemeente Haarlem is gestart met het vormgeven van mobiliteitsmanagement binnen de eigen organisatie. De resultaten zullen als voorbeeld dienen voor andere bedrijven en instellingen in Haarlem.

1.4 Eigen organisatie

In 2009 is een start gemaakt met de uitvoering van het, in samenwerking met afdeling Milieu, opgezette Plan van Aanpak Haarlem Klimaatneutraal.

Hiertoe is ondermeer een blauwprint van het programmabureau uitgewerkt, met voorstel voor bezetting en bijbehorende taken en verantwoordelijkheden.

Mede door later dan gepland aanstellen van functionarissen in het programmabureau, zijn in 2009 niet de doelstellingen gehaald die voor ogen waren. Er zijn mensen aangesteld om de achterstanden weg te werken. Eind 2009 draaide het programmabureau na het inwerken zo goed als op volle kracht.

ISO 14001

De gemeentelijke organisatie functioneert (nog) niet overeenkomstig ISO 14001. Hierdoor vervult de eigen organisatie niet de voorbeeldfunctie die zij moet vervullen en belast zij het milieu meer dan noodzakelijk. Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken weer van, onder meer, interne milieuzorg en energiebeheer van de eigen gebouwen.

Duurzame (interne) bedrijfsvoering

De energiebeheerssoftware zou in de 2^e helft 2009 worden ingevoerd. Deze planning is met inacht neming van bovenstaande, niet verder uitgevoerd. Er is wel nieuw beleid uitgewerkt om deze taak op operationeel vlak onder te brengen bij bureau Huisvesting & Voorzieningen.

De monitoring/telemetrie op afstand is uitgebreid tot 24 locaties in totaal. In de aanbesteding voor elektriciteit in 2010 zal een apart perceel opgenomen worden om dit gemeentebreed door te voeren.

De milieuzorgcampagne is voorbereid en zal, met ondersteuning door een extern opleidingsinstituut van start gaan in het 1^e kwartaal 2010, met een doorlooptijd van ongeveer 9 maanden. Ook de positionering van het programmabureau klimaatneutrale bedrijfsvoering 2015 is hierin voorzien.

Bedrijfsvervoerplan

Het Bedrijfsvervoerplan (BVP) is in ontwikkeling binnen beleid & bedrijfsvoering. Afronding vindt plaats in 2010 met een implementatieadvies voor ingebruikname tijdens overgang naar de nieuwbouw Raakspoort en later Zijlpoort.

Uitvoeren EPBD (Energy Performance of Building Directive) gemeentelijke gebouwen

Als pilotproject is de Publieksdienst – gebouw Zijlsingel, voorzien van label + maatwerk. Het gebouw is gelabeld ("F" –slecht) en er is maatwerkadvies gemaakt. Daar het gebouw bij de overgang naar de Raaks afgestoten zal worden, worden geen verdere stappen ondernomen.

Eind 2009 is een subsidiekans aangegrepen om de labeling en het binnenmilieu van basisscholen aan te pakken. Dit project betreft 20 basisscholen, medio 2010 zal de mate van besparing en CO2 reductie bekend zijn.

Klimaatneutraal stadskantoor

In 2009 is het ontwerp voor stadskantoor Zijlpoort op duurzaamheid geoptimaliseerd met expliciete aandacht voor FSC-hout (Forest Stewardship Council), binnenmilieu etc. Op basis hiervan is door SenterNovem een groen verklaring afgegeven. Deze heeft geresulteerd in succesvolle aanvraag en dus toekenning van groen geld. Er is 2 miljoen euro beschikbaar gekomen om daadwerkelijk duurzame opties in te vullen zoals met de motie GPR 8 bedoeld is.

Gemeentelijke gebouwen en installaties

Haarlem heeft het voortouw genomen bij de implementatie van zuinige Openbare Verlichting. Het koploperconvenant is ondertekend door wethouder Divendal. Daarnaast is er een proefplaatsing van LED verlichting voorbereid. In 2010 zullen zo'n 600 lichtmastarmaturen vervangen gaan worden door LED.

De aanbesteding van elektra in 2010 is in voorbereiding genomen.

De optimalisatie van Facilitaire processen en duurzame bedrijfsvoering is eind 2009 gestart.

Duurzaam inkopen

Eind 2009 is een extern bureau geselecteerd om in 2010 te starten met de borging van duurzaam inkopen in de bedrijfsvoering.

1.5 Communicatie

Klimaateducatie

Bij de hoofdafdeling Wijkzaken, bureau Natuur- en Milieueducatie, is per 1 augustus een Educatiedesk voor klimaat begonnen. De opdracht is om via de scholen het klimaatbewustzijn te vergroten en langs deze weg ook de huiskamers te bereiken. Middels een educatief programma leren jongeren over de oorzaken van klimaatverandering en worden oplossingen (technische maatregelen, gedrag en keuzes) aangedragen.

Als eerste is gestart met het aanbieden van een les aan groep 7 en 8 van de Haarlemse basisscholen. Deze les, met als titel 'Zonnestroom voor iedereen', is samen met stichting Pico Sol ontwikkeld en gaat over (duurzame) energie, energiebesparing en klimaat. De les bestaat uit 3 delen: een inhoudelijk deel, een film en een knutselopdracht, waarbij de leerlingen een zonnebloem maken die, dankzij een zonnecel, gaat draaien in de zon. De les sluit goed aan bij het programma Haarlem Klimaat Neutraal.

In oktober en november 2009 zijn de eerste lessen door de betreffende scholen zeer enthousiast ontvangen. In 2010 zal deze les op nog veel meer scholen worden gegeven.

Op 16 december heeft er een training plaatsgevonden om vrijwilligers op te leiden om de lessen te gaan geven. Er zijn nu 15 gastdocenten voor dit project beschikbaar.

In de kerstvakantie is er een energieworkshop gehouden bij Natuur- en Milieucentrum Ter Kleef waar 22 kinderen aan hebben deelgenomen. Bij de ontvangst van de Kopenhagen Express in Haarlem waren ook basisschoolleerlingen met hun zonnebloem aanwezig.

Aanhaken bij landelijke activiteiten

In 2009 is deelgenomen aan de Dag van de duurzaamheid (op 9/9/09), waarbij wethouder Divendal een verhaal over duurzaamheid heeft voorgelezen op basisschool De Kring. Bij de dr. H. Bavinck school heeft de landelijke aftrap plaatsgevonden van de actie 'Op voeten en fietsen naar school' van Veilig Verkeer Nederland. Eind 2009 zijn alle scholen aangeschreven om mee te doen aan de Warme Truidag, een landelijke activiteit die op 12 februari 2010 plaatsvindt.

Het opstellen van publicaties voor scholieren

In de NME-wijzer, de nieuwsbrief voor de scholen in Zuid-Kennemerland en de IJmond, is een aantal keer een stukje geschreven over het programma Haarlem Klimaat Neutraal, de groene mug en de energielessen voor de Haarlemse scholen. N.a.v. de komst van de Kopenhagen Express en de workshop zonnestroom bij Natuur- en Milieucentrum Ter Kleef hebben bovendien diverse berichten en foto's in de Haarlemse kranten gestaan.

CO 2-monitor

In 2008 en 2009 is gezocht naar een geschikte CO2-monitor om de CO2-uitstoot van de stad in beeld te brengen. Uiteindelijk is gekozen voor de Gemeentelijke CO2 Monitor (GECOM) van Eneco. De monitor is gebaseerd op de feitelijke verbruikscijfers die zijn aangeleverd door netbeheerder Liander. De verkeersgegevens zijn gebaseerd op informatie vanuit het CBS. De monitor zoals deze in Haarlem ontwikkeld is, was voor Liander zowel als voor Eneco een pilot. Met deze gegevens over het jaar 2007 is de CO2-uitstoot van de stad Haarlem in beeld gebracht per wijk en verdeeld over verkeer, wonen en bedrijven. Het jaar 2007 is qua CO2-monitor voor het doel Haarlem klimaatneutraal het nulpunt. Elk jaar wordt de CO2-uitstoot van Haarlem berekend en zo zal vanaf 2007 een grafiek ontstaan met de ontwikkeling qua CO2-uitstoot. De resultaten van 2008 en 2009 worden in 2010 uitgerekend.

Klimaatcommunicatie

In 2009 is de website www.degroenemug.nl ontwikkeld en van start gegaan. De website laat onder meer de bestaande goede voorbeelden zien en geeft een actueel overzicht van duurzame activiteiten. Ook de inzet en activiteiten van aangesloten partners brengt de website in beeld. De bezoekersaantallen bedragen gemiddeld 1000 per maand. Opvallend is dat de bezoekers van de website relatief lang op de site blijven. Een groot aantal persberichten is uitgebracht, naar aanleiding van nota's, behaalde resultaten en activiteiten, naar de locale en regionale media waarin het nieuws steeds in het kader van het bredere klimaatbeleid en ambitie is geplaatst. Ook in de landelijke media en vakbladen is het Haarlems klimaatbeleid positief in beeld gebracht. Een vaste rubriek in de Stadskrant is nog niet ontwikkeld. Wel verschijnen er n.a.v. de uitgebrachte persberichten met grote regelmaat artikelen in deze krant. Gerichte informatie is verspreid naar specifieke doelgroepen op basis van projecten die in uitvoer zijn (denk aan de aanvraag voor subsidie voor zonnepanelen en de duurzaamheidslening).

In het laatste kwartaal van 2009 is een start gemaakt met een communicatieplan om de medewerkers van de gemeente Haarlem bewust te maken van de ambitie om ook de eigen organisatie in 2015 klimaatneutraal te laten zijn en te enthousiasmeren om daaraan een bijdrage te leveren. Voorts is gewerkt aan het ontwikkelen van standaard (promotie) materiaal. De (levende) Groene Mug –een acteur, lopend op stelten, verkleed als mug- is ingezet als lopende informatiestand. Bij een zestal (grote) evenementen is hij met veel succes ingezet. Bezoekers van de evenementen kunnen met deze mug op de foto die daags erna op de website te vinden is. Uit analyse van de bezoekersaantallen van de website blijkt dit te leiden tot hoge 'kijkcijfers'.

2. Ruimtegebruik

De ruimte in Haarlem is schaars. Veel functies zoals wonen, werken, recreëren en mobiliteit, die vaak niet samengaan, doen er een beroep op. Alle functies moeten zo goed mogelijk tot hun recht komen, zonder afbreuk te doen aan de leefbaarheid van die ruimte. Dit vraagt om een zorgvuldig ruimtegebruik.

Hoe dit verder wordt uitgewerkt kunt u lezen in dit hoofdstuk. Ook onderwerpen als ruimtelijke ordening en de uitvoering van de Milieueffectrapportages komen aan bod.

Milieuprogramma bij ontwikkelingsprojecten

Bij 10 ontwikkelingsprojecten zijn milieu-adviezen uitgebracht. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: Belcanto, Zwemmerslaan, Noordkop Waarderpolder, Stadskantoor en Schoterbrug. De adviezen hebben ofwel betrekking op leefbaarheidsaspecten zoals geluidhinder, luchtverontreiniging en externe veiligheid en/of duurzaamheidsaspecten zoals duurzame stedelijke ontwikkeling en klimaatneutraliteit. De MILO-aanpak is bij geen enkel ontwikkelingsproject toegepast.

Uitwerking Structuurplan

Aan de hand van het in december 2009 door de gemeenteraad vastgestelde “Plan van Aanpak Gebiedsvisies” wil de gemeente op een structurele wijze gestalte geven aan gebiedsontwikkeling. De gebiedsvisies vormen de basis voor vernieuwing en leefbaarheid in de stad. De gebiedsvisies (en stadsdeelprogramma's) die voor 2010 op de rol staan, zijn opgenomen in het Plan van Aanpak Gebiedsvisies (WZ/GM Reg.nr. 2009/149477).

Voor gebieden die zich lenen voor herontwikkeling of voor wijken met een herstructureringsopgave is in 2009 onder meer gewerkt aan de volgende gebiedsvisies: Schouwbroekerplas, Boerhaavewijk, Schalkwijk Midden, Brinkmann, Europawijk Noord, Spoorwegstraat, Rozenprieel.

Begeleiden MER-procedures

Bij de ontwikkeling van Schalkstad hebben zich problemen voorgedaan, waardoor de planontwikkeling en daarmee de afronding van het MER (tijdelijk) is stop gezet.

Opstellen milieuparagraaf bestemmingsplannen

Voor alle reguliere bestemmingsplannen werd een milieuparagraaf opgesteld.

3. Bodem

De bodem is de drager voor alle functies in de gemeente. Bodemverontreiniging stagneert in sommige situaties de ontwikkeling van de gevraagde functies. Op basis van het huidige bodembeleid worden deze locaties met prioriteit behandeld. Het bodembeleid is echter nog sterk gericht op de sanering van verontreinigingen uit het verleden. Hoe maken we de omslag naar een gebiedsgericht beleid waarbij tevens rekening wordt gehouden met de ecologische functies van de bodem? Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken weer van onder meer de bodemsaneringen en de uitvoering van het baggerplan.

3.1 Gebiedsdekkend beeld

Sinds eind 2005 heeft Haarlem een gebiedsdekkend beeld van potentiële gevallen van bodemverontreiniging waarvan de sanering waarschijnlijk spoedeisend is. In 2008 heeft Haarlem meegedraaid in het landelijk project Focus. Dit project is mede input geweest voor het Bodemconvenant voor het onderdeel spoedlocaties. De uitkomst van het Focus-project bevestigde de idee dat de mogelijk spoedeisende gevallen bekend zijn. Uiteindelijk bleken bij een zestal mogelijke locaties nog niet voldoende gegevens beschikbaar. Op deze locaties is eind 2009 een oriënterend onderzoek ingezet.. Het gaat hierbij voornamelijk om chemische waterrijen die gedurende een periode van maximaal 10 jaar in bedrijf zijn geweest.

3.2 ISV/Wbb-bodemprogramma

Voor de periode 2005-2009 zijn twee verschillende bodemsaneringsprogramma's opgesteld, het Wbb- en het ISV-programma. Deze programma's liepen tot eind 2009. Aangezien niet alle projecten tot uitvoer zijn gekomen, onder andere doordat de ontwikkelingen zijn achtergebleven (kredietcrisis), worden deze doorgeschoven naar de periode 2010-2014. Hiervoor wordt een nieuw programma opgesteld. Een overzicht van de uitgevoerde en in voorbereiding zijnde saneringen staat in § 3.4.

3.3 Bodembeleid

Op dit moment is een herziening van het Haarlemse Bodembeleid in de maak. Door landelijke ontwikkelingen zoals de ondertekening van het 'Convenant Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' (op 10 juli 2009) was een verdere bijstelling van het Haarlemse beleid noodzakelijk. In de loop van 2010 zal dit worden vastgesteld. In het bodembeleid zal aandacht zijn voor een visie voor bodem en ondergrond en de samenhang tussen water- en bodembeleid en gebiedsgericht beheer.

3.4 Stand van zaken bodemsaneringen

Uitgevoerde saneringen zijn:

- Deelsanering Nolet en vd Putten (onderdeel van gasfabriekterrein Deli)
- Kinderhuissingel
- Schoterroog - jachthaven
- Rozenstraat – openbare weg
- Jansstraat en Kruisstraat – openbare weg
- Kleine Houtweg – openbare weg
- Dr. Schaepmanstraat – openbare weg
- Pol – openbare weg

Lopende saneringen zijn:

- Grondwatersanering Nassaulaan
- Rids-terrein (monitoring tot 2012)
- Klokhuisplein 5 (aanpak diep grondwater: monitoring en stimulering afbraak)
- GEB-terrein (grondwaterbeheer)
- Reinaldapark (sanering wordt gefaseerd uitgevoerd, gestart is met het eerste deel van het park)
- Grondwatersanering Rookmaker (monitoring en stimulering afbraak)

Gereed voor uitvoering in 2010

- Shell-terrein, Spaarndamseweg
- Kampervest 23

In voorbereiding:

- Oudeweg en Gashouder NUON
- Harmenjansweg 13 –93 (overdracht en sanering in voorbereiding)
- Tuinen woonschepen Waarderhaven
- Noordkop Waarderpolder (gaat spelen als werk wordt uitgevoerd)
- Korte Poellaan 17 –23 (afbraak stimuleren)
- Amsterdamsevaart 28-32 (vervolg op al uitgevoerde sanering)
- Lioeover 69-76 (monitoring en aanpak verspreidingsrisico)
- Spaarndamseweg, openbare weg en kadeterrein ter hoogte van 466

3.5 Baggerplan

De gemeente Haarlem levert een aanzienlijke bijdrage aan een schone waterbodem in Haarlem. Fase 1 van het baggeruitvoeringsprogramma is in 2006 afgerond. Het resterende budget uit het baggerproject fase I, dat in 2005-2007 in samenwerking met Rijnland is uitgevoerd, is ingezet voor een beperkt aantal lokale baggerwerkzaamheden in en langs het Spaarne. Deze werkzaamheden zijn in 2009 afgerond.

Fase 2 van het baggeruitvoeringsprogramma is gestart. In 2008 zijn met Rijnland afspraken gemaakt voor het baggeren van alle resterende wateren in Haarlem (baggeren fase II). De kosten hiervan zijn globaal op Euro 6 miljoen geraamd, waarvan Haarlem en Rijnland ieder 50% voor hun rekening nemen. In 2009 zijn de werkzaamheden voorbereid. Samen met Rijnland is bepaald welke watergangen er onderzocht en mogelijk gebaggerd worden. Uitvoering van de daadwerkelijke baggerwerkzaamheden vindt plaats in 2010 en 2011.

3.6 Grondbank

In 2005 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie van een grondbank. In 2007 is vastgesteld dat een tijdelijke grondbank in het Reinaldapark onvoldoende rendabel is en te veel overlast voor de omgeving geeft. De tweede optie –een grondbank in de Waarderpolder- bleek ook niet haalbaar. Vervolgens is de derde optie verkend: locaties direct buiten de gemeentegrens. Hierover is in 2008 onderhandeld met de Grondbankcombinatie. Tevens is gezocht naar andere aanbieders. Bovendien is een betere onderbouwing voor de exploitatie opgesteld.

Inmiddels is een keuze gemaakt uit de aanbiedingen van drie partijen. Het betreffen aanbiedingen om, in samenwerking, van start te gaan met een grondbank, waarbij gebruik wordt gemaakt van alle faciliteiten die nodig zijn om een grondbank te beheren. Het ligt in de bedoeling om in het verlengde van het bodembeheerplan van de gemeente Haarlem, sturing te geven aan de grondstromen binnen de gemeente Haarlem. De financiële onderbouwing geeft aan dat er aanzienlijk bespaard kan worden met het zelf ter hand nemen van grondstromen. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een nota hierover.

Inmiddels is, (uitsluitend) voor het opbulken van grond voor herstel van de leeflaag een gronddepot in het Reinaldapark aangelegd. Er is circa 130.000 m³ herbruikbare grond ingezameld. Het definitieve ontwerp van de herinrichting van het park is inmiddels gereed en verwacht mag worden dat deze binnenkort start. De werkzaamheden zullen gefaseerd worden uitgevoerd. Als eerste zal de voorbelasting van het toekomstige tennispark worden aangebracht.

3.7 Informatieverstrekking

Makelaars

Op 29 juni 2009 is een nieuw systeem in gebruik genomen voor het aanvragen van bodeminformatie door makelaars. Dit nieuwe systeem, 'de Omgevingsrapportage', is via internet te gebruiken. Makelaars dienen hiervoor een eigen account aan te vragen. De informatie kan direct door de makelaars worden ingezien in een pdf bestand. Betaling voor deze informatie vindt achteraf plaats. Het systeem van de omgevingsrapportage wordt gevuld door de gegevens die in het bodeminformatie systeem zijn ingevoerd.

In 2009 hebben makelaars in Haarlem en omgeving 706 aanvragen via internet gedaan. Tot 29 juni 2009 hebben makelaars 630 aanvragen gedaan via de oude methode per e-mail.

Burgers

Burgers willen graag weten wat de juridische consequenties zijn van het kopen of het in eigendom hebben van een woning die op verontreinigde grond staat. Vaak zijn dit vragen naar aanleiding van de hierboven genoemde makelaarsinformatie. In 2009 zijn ongeveer 30 van dit soort juridische adviezen verstrekt.

Overigen.

Nutsbedrijven, adviesbureaus en de afdeling Vastgoed hebben in 2009 respectievelijk 36 (+ ongeveer 120 uur besteed aan informatievoorziening aan de PWN), 13 en 20 verzoeken om informatie over de bodemkwaliteit ingediend. De kosten voor deze informatieverstrekking worden in rekening gebracht. Doelstelling is te voldoen aan de afhandelingstermijn. Dit doel is gerealiseerd.

Het beschikbaar stellen van technische bodeminformatie aan derden blijft actueel. Aangezien een groot deel van de vragen telefonisch worden gesteld en beantwoord is het aantal malen dat informatie beschikbaar is gesteld niet nader te kwantificeren. Het betreft minimaal een aantal telefoontjes per week. De technische bodeminformatie omvat historische informatie, informatie over de bodemkwaliteitskaart, gegevens over bij ons bekende bodemonderzoeken, vragen over de WKPB-registratie e.d.. De informatie wordt verstrekt aan nutsbedrijven, adviesbureaus en intermediairen.

3.8 Uitvoering taken als bevoegd gezag Wet bodembescherming

De gemeente Haarlem toetst de uitvoering van de bodemtaken aan wettelijke bepalingen:

- hergebruik grondstoffen en toepassen van het Besluit bodemkwaliteit:
Sinds juli 2008 wordt grond toegepast op basis van de overgangsregeling uit het bouwstoffenbesluit. In dit kader is ca 100.000 m³ grond toegepast op de locatie Reinaldapark. Verder is ca 50.000 m³ toegepast op diverse andere locaties.
- Bedrijvenregeling
In 2009 hebben zich in totaal 24 bedrijven aangemeld (15 bij de gemeente en 9 bij het bodemcentrum).
In 2009 is één keer een subsidie uitgekeerd voor de sanering van een bedrijfsterrein.
In het kader van de vroegere BSB moeten nog een aantal bedrijven worden aangeschreven voor het uitvoeren van een nader onderzoek.

Beoordelingen en beschikkingen

In het kader van de Wet bodembescherming zijn 142 beoordelingen en beschikkingen gemaakt. Tabel 3.1 geeft een overzicht.

Status gevallen	2005	2006	2007	2008	2009
• Melding nieuw geval (na 1987)					2
• Toetsen en beschikking ernstig/spoedeisend	1	2	6	5	3
• Beschikking saneringsplan	12	20	27	44	11
• Beschikking ernst/spoedeisendheid en saneringsplan	23	7	3	9	3
• BUS-melding					43
• Beschikking evaluatierapport BUS-sanering					38
• Beschikking evaluatierapport niet BUS-sanering	21	20	29	26	25
• Toetsen en beschikken nazorgplan					2
• Beoordeling monitoringsresultaten	3	9	13	4	31
•					
• Totaal	59	58	75	88	142

Tabel 3.1 Aantal beschikkingen op en beoordelingen van saneringsplannen van ernstige en urgente(spoed) gevallen van bodemverontreiniging in Haarlem in, 2005, 2006, 2007, 2008 en 2009

3.9 Bodem bij beheer van de openbare ruimte

Bij het beheer van de openbare ruimte en gemeentelijk vastgoed vormt de bodem een integraal onderdeel. Onderstaande tabel geeft weer welke taken in dit kader zijn uitgevoerd.

Taak	2005	2006	2007	2008	2009
• Beoordeling verkennend onderzoek	60	55	54	49	48
• Beoordeling nader onderzoek	2	8	8	4	5
• Beoordeling saneringsplan	17	12	27	1	57
• Uitvoering sanering	4	18 ¹	29 ¹	2	34 ¹
• Ongewone voorvallen (art. 28 en 41)	1	2	2	0	0
• Aantal gevallen hergebruik grond	5	11	11	11	10

Tabel 3.2 Uitvoering taken beheer openbare ruimte in Haarlem in 2005, 2006, 2007, 2008 en 2009

3.10 WKPB

In 2009 is een inhaalslag uitgevoerd in het kader van de WKPB-registratie (Wet Kenbaarheid Publieke Beperkingen).

3.11 Kwaliteitszorg Bodem

Door middel van externe visitaties is input verkregen voor het verbeteren van het kwaliteitszorgsysteem van bureau Bodem. Tevens zijn enkele (reeds vastgelegde) procedures verbeterd en worden risico's zo beter onderkend en zo veel als mogelijk afgedekt. Verder zijn prestatie-indicatoren ontwikkeld om kwaliteit te kunnen toetsen en volgen.

¹ Inclusief door derden uitgevoerd

4 Wm-vergunningen en meldingen

In binnenstedelijke gebieden is sprake van functiemenging. Hierdoor ontstaan regelmatig hinderlijke situaties die vaak via de Wet milieubeheer moeten worden opgelost.

Hoe kunnen wij ons bedrijvenbestand in het kader van de milieuwetgeving inzichtelijk en adequaat gereguleerd houden? Hoe kunnen we inspelen op snelle wijzigingen in regelgeving en maatschappelijke inzichten? Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken weer van de reguleringstaak van de gemeente Haarlem.

4.1 Vergunningplichtige- en meldingsplichtige beschikkingen

Per 1 januari 2008 is de eerste tranche van het Activiteitenbesluit in werking getreden.

Het Activiteitenbesluit onderscheidt drie typen bedrijven (A,B,C), afhankelijk van de mogelijke effecten voor het milieu door de activiteiten van een bedrijf.

Type C zijn bedrijven (zie tabel 4.1) waarvoor naast enkele rechtstreeks werkende voorschriften uit het Activiteitenbesluit ook de vergunningplicht blijft gelden. Type B bedrijven zijn meldingsplichtig, zodat bij oprichting, wijziging of uitbreiding van het bedrijf dit bij het bevoegd gezag moet worden gemeld.

Type A bedrijven vallen wel onder de Wet milieubeheer, maar zijn niet meldingsplichtig.

Er wordt nu twee jaar met het Activiteitenbesluit gewerkt en is er ervaring mee opgedaan. Langzaam worden de effecten van de breed ingezette koerswijziging vanuit de overheid, ofwel een terugtrekkende overheid welke meer en meer verantwoordelijkheid en initiatieven bij de inrichtinghouder legt, duidelijk. De overheid heeft moeite met het loslaten en het overlaten van de verantwoordelijkheid aan de inrichtinghouder. De inrichtinghouder heeft moeite met het nemen van zijn/haar verantwoordelijkheid voor het doen van meldingen. De processen zijn hierop aangepast. Voor de meldingsplicht is een werkproces opgezet en zijn interne afspraken gemaakt met de handhavers. Voor de categorie "C" bedrijven is ook een nieuw beschikkingsproces ontwikkeld welke volledig aansluit bij de implementatie van de Wabo. Door de inwerkingtreding van de volgende tranche van het activiteitenbesluit, per 1 januari 2010, zal er een verdergaande verschuiving tussen vergunningsplichtig en meldingsplichtig plaats vinden.

Nu de vergunningsactiviteiten minder geworden, is de handhavinginspanning groter geworden.

Milieucategorie "C" bedrijf	2007	2008	2009
Vergunningplichtig	266	184	181

Tabel 4.1. Aantal geregistreerde "C" bedrijven (vergunningplichtig)

We zien een stijging in de productie t.o.v. 2008. Dit heeft te maken met een beter en efficiënter werkproces. Het aantal beschikkingen en meldingen is nog wel lager dan begroot.

Dit heeft te maken met de inzetbare capaciteit bij de beoordeling en verlening. Hiervoor is bij de laatste reorganisatie bewust gekozen. Na de inwerkingtreding van de volgende tranches van het activiteitenbesluit wordt ervan uitgegaan dat daardoor voldoende capaciteit voorhanden is.

Het geringe aantal meldingen wordt mede veroorzaakt doordat bedrijven nog onvoldoende op de hoogte zijn van deze meldingsplicht. Van onwil mag nog niet gesproken worden. Er zal hierover wel intensiever moeten worden gecommuniceerd.

Milieubeschikkingen	Aantal 2008	Aantal 2009
WM-vergunning(plichtig)	12	16
AmvB-Melding(plichtig)	57	78
Totaal	69	94

Tabel 4.2. Aantal verleende beschikkingen

4.2 Termijnoverschrijdingen

Van de 16 verleende beschikkingen zijn er 4 met een termijnoverschrijding. Deze zijn veroorzaakt door complexiteit.

4.3 Subsidies

De productieve en financiële verantwoording voor de Subsidieregeling Programmafinanciering EV beleid 2006-2010 vindt rechtstreeks plaats richting de provincie. De taken met betrekking tot de vergunningverlening en handhaving van het Besluit externe veiligheid inrichtingen zijn grotendeels conform de planning van dat programma uitgevoerd. Door complexiteit vergen enkele procedures meer tijd dan op voorhand in het kader van dit programma was ingeschat.

4.4 Beleidsontwikkeling

De milieuregelgeving blijft aan wijziging onderhevig. Per 1-1-2010 vindt er wederom een wijziging van het Activiteitenbesluit plaats. Meer huidige vergunningplichtige bedrijven worden dan meldingsplichtig (bv. kunststofverwerkende bedrijven).

Ook zal op 22 december 2009 een deel van de beschikkingsbevoegdheid van het Hoogheemraadschap naar de gemeenten worden overgeheveld. Door de uitbreiding met deze taak zal het werkproces moeten worden geactualiseerd. Indien hierbij geen capaciteit mee wordt overgedragen zal dit de werkdruk verhogen en/of de doorlooptijden verlengen, welke toch al onder druk staan.

Bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen en ontheffingen op de bestemmingsplannen lopen we dagelijks aan tegen het ontbreken van een beleidsvisie voor het inbedden van externe veiligheid binnen de ruimtelijke planvorming, en het verantwoorden van het groepsrisico. In 2010 zal vanuit VVH de laatste hand worden gelegd aan deze beleidsvisie. Ook het duurzaam inbedden van externe veiligheid binnen de werkprocessen van ruimtelijke planvorming zal in 2010 zijn beslag krijgen, en in de beleidsvisie worden opgenomen.

5 Handhaving

In binnenstedelijke gebieden is sprake van functiemenging. Hierdoor ontstaan regelmatig hinderlijke situaties die vaak via de Wet milieubeheer moeten worden opgelost. Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken weer van de handhavingstaak van de gemeente Haarlem.

5.1 Uitgevoerde controles

Milieubelastingcategorie	Cat.1	Cat.2	Cat.3	Cat.4	Totaal
Totaal	1208	1535	306	51	3100

Tabel 5.1 Overzicht bedrijven die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen

- Twee groepen bedrijven zijn standaard in categorie 4 geplaatst vanwege de gevaarsaspecten: bedrijven, die op de provinciale Risicokaart (21) staan en bedrijven, die consumentenvuurwerk verkopen (8);

Algemeen

De doelstelling is alle bedrijven die onder de Wet milieubeheer vallen met een zekere frequentie te controleren. Afhankelijk van de milieubelasting en andere aspecten, zoals potentiële risico's zijn de bedrijven in categorieën ingedeeld. In het door de gemeenteraad van Haarlem in 2009 vastgestelde Handhavingsbeleid is de controlefrequentie als volgt bepaald: tijdelijk geen prioriteit aan categorie 1 en categorie 2, tenzij het horeca of gemeentelijke bedrijven zijn, en daarnaast één maal per twee jaar (categorie 3) of jaarlijks (categorie 4). Op de categorieën 1 en 2 wordt op dit moment meer via de wijkgerichte aanpak in beperkte mate toezicht gehouden, waarbij dus vanaf 2009 ook de toezichthouders en handhavers met een bouwachtergrond zijn betrokken.

De afdeling Handhaving Bebouwde Omgeving heeft daarnaast in 2009 reeds diverse werkzaamheden in gang gezet waarbij wordt voorgesorteerd op de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De wijkgerichte en integrale aanpak van alle toezicht en handhaving op alle wabo-aspecten heeft in 2009 geleid tot diverse projecten (blik over de schutting-vervolg en Kijk in de wijk), trainingen, cursussen, gezamenlijke controles, afstemming van zaken etc.

Daarnaast is in 2009 veel aandacht besteed aan het op orde krijgen van de integrale Administratieve Organisatie, zodat in 2010 ook interne controles op de activiteiten mogelijk worden.

Binnen de beschikbare handhavingstijd is door verschillende oorzaken het aantal uitgevoerde controles achter gebleven. Zo is bijvoorbeeld, in vergelijking met de afgelopen jaren, het aantal klachten over geluidsoverlast vanuit inrichtingen behoorlijk fors gestegen. Gezien het feit dat het vaststellen van deze overtredingen veelal in de nachtelijke uren plaatsvindt, heeft dit ook de nodige impact op de beschikbare handhavingscapaciteit. Een ander voorbeeld met enig invloed op de beschikbare handhavingscapaciteit is het feit dat door een toename van de controlepunten naast efficiencywinst voor het totaal dit ook betekent dat de uit te voeren controle en de afhandeling op dat moment meer tijd in beslag neemt. De integrale controle behelst immers niet alleen alle milieu-aspecten, maar ook bouw- en brandveiligheidsaspecten. Op de beschikbare handhavingscapaciteit is overigens mede van invloed dat we door de verschillende datasystemen in 2009 geen efficiencyslag hebben kunnen maken op het ICT vlak.

Specifiek

In het jaar 2009 heeft de gemeente 291 integrale bedrijfscontroles verricht in het kader van haar controlerende taak voor de Wet milieubeheer. Op het gebied van handhaving is de volgende productie geleverd:

Producten	Productie
Integrale controles alle categorieën (excl. horeca en gemeentelijke inrichtingen)	165
Integrale controles op horeca en gemeentelijke inrichtingen	126

Tabel 5.2 Uitgevoerde milieu-controles

Een bedrijfscontrole kan meerdere bezoeken ter plaatse betekenen, omdat bij de eerste periodieke controle allerlei overtredingen worden geconstateerd en een hercontrole noodzakelijk is. In 2009 zijn er 291 periodieke controles uitgevoerd. Bij 138 van de uitgevoerde periodieke controles bleek een hercontrole noodzakelijk. Tijdens die hercontrole is vervolgens geconstateerd dat bij 105 bedrijven de overtredingen daadwerkelijk waren beëindigd. Dit geeft een naleefpercentage bij de eerste hercontrole van 74 %. Ten opzichte van 2008 is het naleefgedrag van de bedrijven dat bij een eerste hercontrole voldoet aan de voorschriften afgenomen van 83% naar 74%.

Een mogelijke oorzaak van de afname van het naleefgedrag is dat op 1 januari 2008 het Activiteitenbesluit in werking is getreden en veel bedrijven nog niet exact bekend waren met een flink aantal nieuwe voorschriften.

Verder zijn er in 2009 meer grotere en milieurelevantere bedrijven gecontroleerd. Bij dergelijke bedrijven worden door hun grootte en complexiteit, vaker overtredingen geconstateerd. Het percentage zegt overigens niets over de zwaarte van de overtredingen.

De doelstelling, dat het aantal bedrijven dat bij de eerste hercontrole voldoet aan de voorschriften ten minste 70% is, wordt overigens nog steeds gehaald.

In tegenstelling tot de afgelopen jaren is ook vast te stellen dat het aantal opgelegde lasten onder dwangsom op milieu-overtredingen behoorlijk is gestegen. Een aantal bedrijven treft trouwens pas op het laatste moment de vereiste maatregelen of voorzieningen, waardoor het daadwerkelijk opleggen van een sanctie uiteindelijk niet meer nodig is. Dit vergt wel personele inzet vanwege het afleggen van hercontroles en bijhorende juridische ondersteuning.

Milieu-audit

Medio 2009 heeft de provincie op grond van haar wettelijke regierol bij de professionalisering van de (milieu)handhaving binnen onze gemeente een audit uitgevoerd. In deze audit heeft men beoordeeld in welke mate onze organisatie voldoet aan de wettelijke kwaliteitscriteria voor de milieuhandhaving. Eind december 2009 is de rapportage over de audit bij ons binnengekomen.

Daarin stelt de provincie onder meer punten vast dat:

- de organisatie op ruim voldoende wijze is gericht op de uitvoering van de milieuhandhaving binnen een wabo-context, maar dat dit tot gevolg heeft dat de milieuhandhaving sec minder zichtbaar is;
- de gemeente weliswaar een integraal handhavingsbeleid heeft vastgesteld welke voldoende richtinggevend is, maar dat de keerzijde hiervan is dat er geen specifieke risico-analyse op het milieutaakveld is opgesteld en vastgesteld;
- de ICT voorzieningen verouderd en onvoldoende in staat zijn om een informatiehuishouding te ondersteunen voor de integrale handhaving.

ICT

In 2009 is binnen VVH het programma van eisen opgesteld voor het waboproof werken. Tevens is halverwege het jaar gestart met het werken met het hulpmiddel PDA, wat het toezicht met toepassing van het toezichtsprotocol in de toekomst moet vergemakkelijken. De implementatie van de PDA's is met de nodige problemen gepaard gegaan, doordat het synchroniseren met de gegevens die op kantoor beschikbaar zijn nog niet volledig operationeel is. Hier wordt op dit moment nog in samenwerking met het Bedrijfsbureau van VVH en ICT hard gewerkt aan praktische en pragmatische oplossingen.

Klachten bij de afdeling HBO

In 2009 zijn 339 wabo-klachten geregistreerd, waarvan er 184 zijn afgehandeld. In 15 gevallen werd de klacht formeel schriftelijk afgedaan wegens onvoldoende prioriteit.

Adviesaanvragen Drank- en Horecawet

Op 85 adviesaanvragen van de politie over de Drank- en Horecawet zijn 85 adviezen verstrekt. Er zijn zes controlerondes gelopen langs de horeca in de binnenstad (in de avond en nacht, met de politie).

Handhavingsestafette

In 2009 hebben we samen met diverse andere gemeenten in de provincie een handhavingsestafette georganiseerd. Het initiatief voor deze handhavingsestafette lag bij de gemeenten zelf. Het accent bij die controles, die samen met de afdeling Proactie en Preventie van de Veiligheidsregio Kennemerland zijn uitgevoerd, lag op de integrale wabo-controles bij kinderdagverblijven en verschillende overheidsinstellingen. Dit betekent dat naast milieu-aspecten ook gecontroleerd is op brandveiligheid, bouwen en het bestemmingsplan. In totaal zijn er 14 locaties gecontroleerd, waaraan 18 medewerkers hebben deelgenomen. Bij elke locatie zijn één of meerdere overtredingen geconstateerd. Veelal betrof het overtredingen met betrekking tot het onderhoud, de keuring van installaties of de registratie hiervan. Er zijn geen ernstige overtredingen geconstateerd. De afhandeling van het project loopt nog.

Geluidsmetingen evenementen

In 2009 zijn geluidsmetingen uitgevoerd bij het evenement Bevrijdingspop en het feest van de provincie ter gelegenheid van het afronden van de restauratie.

5.2 (Regionale) handhavingssamenwerking

In 2009 is er op provinciaal niveau geen handhavingsestafette gehouden. Dit betekent dat de regionale samenwerking op handhavinggebied zich enerzijds heeft gericht tot het onderwerp Externe Veiligheid in het kader van de programmafinanciering Externe Veiligheid. Anderzijds is vooral binnen de regio (provincie, gemeenten, milieudienst IJmond, Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)) overleg gevoerd omtrent de ontwikkeling rond de inwerkingtreding van de Wabo, het Gebruiksbesluit, de samenwerking met afdeling Pro-actie en Preventie van de VRK en de mogelijke regionale uitvoeringsdiensten.

5.3 Samenwerking met politie en het Openbaar Ministerie

In 2009 is enkele keren met de strafrechtelijke partners overleg gevoerd omtrent de uitvoering met betrekking tot het handhavingarrangement. Dit behandelt onder andere de prioritaire kernbepalingen en het stappenplan voor de handhaving (van de Wet milieubeheer en het Bouwstoffenbesluit). In afwachting van de Wabo is door de drie betrokken organisaties besloten om op dit moment nog niet een nieuw handhavingarrangement in voorbereiding te brengen, maar het bestaande voort te zetten.

6 Gezondheid

Hoe creëren we in Haarlem een goede en gezonde leefomgeving? Welke aandachtspunten zijn er op het gebied van gezondheid? In het volgende hoofdstuk komen deze vragen aan bod.

6.1 Wet Publieke Gezondheid

Hoofdtak is het uitvoeren van medisch milieukundige zorg uit de Wet Publieke Gezondheid. De huidige uitvoering van deze taak wordt voortgezet. Regulier blijft advisering over actieplannen luchtkwaliteit en geluid, Schiphol en bodemverontreiniging.

Nadere invulling wordt gegeven in samenwerking met de GGD en de Gemeente Haarlem aan het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen en het signaleren van ongewenste situaties volgens Wet Publieke Gezondheid. Het halfjaarlijks overleg met de afdeling milieu is een middel hiervoor.

Er is in samenspraak met de gemeente specifiek aandacht besteed aan gezondheidsrisico's die kunnen ontstaan door het oprukken in de richting van onze regio van de eikenprocessierups en aan de preventie hiervan.

Tevens is een gezondheidsadvies ingebouwd in de procedure van het vaststellen van hogere waarden in het kader van de wet geluidhinder. Hierbij worden mogelijke gezondheidseffecten in beeld gebracht door de GGD met als doel om deze mee te kunnen wegen bij een besluit.

6.2 Verzamelen regionale gegevens over milieu en gezondheid

Eind 2009 is het rapport naar aanleiding van de gezondheidsenquête Kennemerland voor volwassenen (18-65 jr) uitgebracht. Hierin zijn onder meer vragen opgenomen over het type ventilatiesysteem in de woning, de aanwezigheid van een afvoerlose geiser, hinder en ongerustheid over milieuproblemen. Aan concretisering van de aanbevelingen uit dit rapport zal in 2010 aandacht besteed worden.

6.3 Landelijk bewustwordingsproject 'Binnenmilieu op basisscholen 2008-2013'

Op basis van de kabinetsvisie binnenmilieu basisscholen is aan de GGD'en in Nederland opdracht verleend in de jaren 2008/2013 alle basisscholen die zijn aangewezen op natuurlijke ventilatie te onderzoeken. Doel is de leerkrachten bewust te maken van het belang van ventileren en om zo nodig aanbevelingen te doen voor het optimaliseren van ventilatievoorzieningen en temperatuurgerelateerde voorzieningen. In 2009 zijn vier Haarlemse scholen in het kader van dit project bezocht.

In de loop van 2009 heeft het ministerie van OCW een stimuleringsregeling gepubliceerd waarbij in verband met de economische crisis in de bouwsector scholen in de gelegenheid worden gesteld bouwkundige verbeteringen aan te brengen met subsidie van de rijksoverheid (en de gemeente). Deze verbeteringen zijn voornamelijk gericht op een betere energieprestatie. Door de GGD is aan de gemeente extra informatie verstrekt om bij het uitvoeren van deze maatregelen met geen of weinig extra kosten tevens de ventilatie te bevorderen.

6.4 Gezondheids-effectscreening of gezondheidsscan zoneontwikkelingen

Het college van Haarlem heeft in 2007 besloten dat in vergelijkbare grote projecten nagegaan wordt of de MILO aanpak van de Zomerzone, waaronder Schipholweg, (met ook aandacht voor gezondheidsaspecten) toegepast kan worden.

De betrokkenheid van de GGD bij de MILO Schipholweg is voortgezet in de deelname aan de projectgroep meervoudig ruimtegebruik Schipholweg.

Inschakeling van de GGD voor advisering bij grote zoneontwikkelingen is nog niet geheel gewaarborgd. Hiervoor moet er nog meer bekendheid komen over de adviesmogelijkheden over gezondheidsaspecten bij de GGD bij de afdelingen die zich bezig houden met zoneontwikkelingen en projecten. In 2009 is er geen verzoek bij de GGD binnengekomen voor een gezondheidsadvies bij andere zoneontwikkelingen in Haarlem.

7 Verkeer en vervoer

Hoe houden we Haarlem bereikbaar? Hoe kunnen wij in Haarlem invloed kunnen uitoefenen op de vervoerwijzekeuze, ten gunste van energiezuinige(r) vormen van vervoer. Op welke manier stimuleren we het fietsgebruik. Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken weer van deze thema's.

7.1 Fietsgebruik

Het doel is een toename te realiseren in het relatieve aantal kilometers op de fiets ten opzichte van autokilometers in Haarlem. Hiertoe worden verschillende acties ondernomen.

Fietsenstallingen

In 2009 is in het kader van het programma 'Ruimte voor de fiets' gestart met de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling met 5050 fietsstallingsplaatsen op het Stationsplein. Er is een subsidieaanvraag bij de overheid ingediend om het weef fietsprobleem bij fietsenstallingen aan te pakken. De openingstijden in het weekend van de stalling Smedestraat zijn uitgebreid. Er is een grote, nieuwe fietsenstalling gerealiseerd in de Tempeliersstraat.

Promotie fietsgebruik

Er worden jaarlijks twee campagnes uitgevoerd. Eén is gericht op het gebruik van fietsverlichting. Een tweede campagne wijst de Haarlemmer op het bestaan van onze gratis bewaakte fietsenstallingen. Verder ondersteunt de gemeente activiteiten tijdens de 'Week van de vooruitgang'.

Uitvoeringsprogramma Fiets

Diverse projecten ter verbetering van fietsvoorzieningen zijn uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma 'Fiets', als uitwerking van het Haarlems Verkeers en VervoersPlan (HVVP). Het programma is in het voorjaar van 2007 vastgesteld. Verschillende projecten zijn gestart en zullen in de loop van de komende jaren worden gerealiseerd.

Er wordt zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij de bestaande programma's, omdat hiermee 'werk met werk' wordt gemaakt.

Er is gestart met een inventarisatie om de fietsroute Haarlem – Amsterdam, Sloterdijk in te richten als snelfietsroute voor woon/werk-verkeer.

Projecten in 2009

In 2009 is er een fietsstraat gerealiseerd aan de Westergracht en op de Kleine Houtweg. De Jansstraat en Kruisstraat zijn heringericht, in het kader van de ontwikkeling Rode Loper, de Eindhovenbrug (fietsbrug) en de Kinderhuissingelbrug (fietsbrug) zijn gerealiseerd.

Verhogen aandeel fietskilometers

Op dit moment ontbreekt nog een methode om de ontwikkeling goed te kunnen meten. Haarlem is afhankelijk van landelijk verzamelde gegevens. Het trekken van een harde conclusie is op dit moment nog niet mogelijk.

7.2 Openbaar Vervoer

Bevorderen openbaar vervoer

Het doel in 2010 is verbetering reissnelheid van het HOV(hoogwaardig openbaar Vervoer) en een toenemende tevredenheid over het openbaar vervoer. Daarvoor zijn inmiddels alle verkeerslichteninstallaties voorzien van KAR (Korte Afstand Radio) zodat het openbaar vervoer tijdig (en op grotere afstand) zich kan inmelden.

Activiteiten in 2009 waren het blijvend stimuleren van OV-aanbod, OV-gebruik en aanleg OV infrastructuur, zowel binnen als buiten de gemeente. Voorbeelden zijn maatregelen i.h.k.v. Regionet, herinrichting busstation Stationsplein, versnellingsmaatregelen Zuidtangent, aanpassen haltes i.h.k.v. verbetering toegankelijkheid (jaarlijks van 2006-2010).

7.3 Auto

De bereikbaarheid van en verkeerscirculatie in Haarlem staat sterk onder druk. Die druk wordt extra gevoeld doordat speerpunten voor de toekomst van Haarlem liggen in vergroting van de toeristische

en culturele aantrekkingskracht en het versterken van de zakelijke dienstverlening terwijl (een eventueel te overwegen) uitbreiding van de bestaande infrastructuur in de monumentale stad Haarlem erg moeilijk tot de mogelijkheden behoort.

Voortzetten realisering verbetering bereikbaarheid / autoluwe binnenstad

In 2009 zijn twee projecten in uitvoering gekomen dit zijn de realisering Oostweg en Schoterbrug en de aanleg fly-over en aanpassing Keggeviaduct (gaande).

Verbeteren verkeersveiligheid

Eind 2006 is de nota 'Uitwerking verkeersveiligheid' vastgesteld. In 2009 zijn de volgende projecten in uitvoering gekomen: de uitwerking van in 2006 vastgesteld verkeersveiligheidsplan, het verbeteren veiligheid rondom scholen, promotieactiviteiten, de continue inrichting van 30 km-gebieden en aanpak van black spots (ongevallenconcentraties) op de kruisingen Stresemannlaan/Briandlaan en Schipholweg/Amerikaweg.

Parkeren/ autoluwe binnenstad

Doelstelling in 2010 is het verminderen parkeerplaatsen op straat, creëren parkeerplaatsen in garages en verminderen groei beslag van geparkeerde auto's op openbare ruimte

In 2009 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Een onderzoek naar een nieuwe parkeergarage (Nieuwe Gracht bleek niet haalbaar, de uitbreiding de Kamp loopt),
- Het monitoren van parkeerbeleid,
- Het ontwikkelen van een nieuw locatiebeleid voor bedrijven en voorzieningen,
- Het vernieuwen en verbeteren van een dynamische toegankelijkheid van het autovrije gebied en het vernieuwen en verbeteren van de dynamische parkeerbewegwijzering.

8 Luchtkwaliteit en geluid

Hoe kunnen we in Haarlem aan de gestelde grens- en streefwaarden voor luchtverontreiniging, geluidhinder voldoen? Wat zijn de aandachtspunten op het gebied van luchtkwaliteit en geluid? In het volgende hoofdstuk komen deze vragen aanbod.

8.1 Luchtkwaliteit

Vaststellen beleidsplan en uitvoeringsprogramma lucht

Het beleidsplan luchtkwaliteit zal medio 2010 definitief worden gemaakt, met een uitvoeringsprogramma. In augustus 2009 is de nieuwe landelijke regelgeving voor de luchtkwaliteit afgerond met de inwerking treding van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), waarvan ook het Regionaal samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel deel uitmaakt. Hierin zijn ook de grootste Haarlemse ontwikkelingen (Herstructurering Waarderpolder, Ontwikkeling Schalkwijk) en de Haarlemse maatregelen voor de luchtkwaliteit opgenomen. Behalve de in werkingtreding van het NSL, is ook het door Nederland verkregen uitstel van de grenswaarden verwerkt in de Wet milieubeheer. Voor de meeste gebieden, waaronder ook de regio Amsterdam-Haarlem, moet nu per medio 2011 voldaan worden aan de grenswaarden voor fijnstof en per januari 2015 aan die voor stikstofdioxide. Tot die data gelden sterk verruimde tijdelijke grenswaarden.

De Haarlemse maatregelen betreffen met name de vele inspanningen van Haarlem (uit het HVVP) om het autoverkeer te beperken via bevordering van fiets en OV, voortgezette inspanningen om aardgas als auto- en busbrandstof te stimuleren en het weghalen van verkeer uit woongebied (met name de Spaarndamseweg) middels de Schoterbrug, Oostweg en fly-over.

Met betrekking tot differentiatie parkeertarieven naar milieunormen is in 2009 landelijk weinig vooruitgang geboekt. Voor een relevant effect is een wetwijziging noodzakelijk die differentiatie (ook) bij de parkeermeter toestaat. Vooralnog is eind 2009 alleen een wetsvoorstel om experimenten toe te staan tot stand gekomen, dat voor advies bij de Raad van State ligt. Een andere vorm van parkeerdifferentiatie, namelijk hoger abonnementstarief voor 2^e en 3^e auto, wordt in delen van Haarlem al langere tijd toegepast en wordt geleidelijk uitgebreid.

Rapportage luchtkwaliteit 2008

De jaarlijkse rapportages luchtkwaliteit worden vanaf 2007 rechtstreeks door het Rijk (ministerie van VROM) doorgerekend volgens de meest actuele rekenvoorschriften. De resultaten worden in de jaarlijkse nationale rapportage aan Europa aangeleverd. Doel van de centrale verwerking door VROM is vooral om te zorgen voor een uniforme wijze van rekenen en presenteren van de gegevens. De gemeentes controleren per rapportagejaar wel de invoergegevens en dragen eventuele actualisaties aan. De berekende luchtkwaliteitsituatie kan tenslotte door gemeenten worden verkregen in de vorm van kaarten. Voor Haarlem zijn deze kaarten over 2008 begin 2010 op de internetsite van Haarlem geplaatst. De resultaten laten zien dat er in 2008 geen overschrijdingen plaatsvonden van de normen die per medio 2011 (fijnstof) respectievelijk 2015 (stikstofdioxide) ingaan.

Uitvoeren, begeleiden en toetsen luchtkwaliteitsonderzoek in het kader van het Besluit luchtkwaliteit

De nieuwe regelgeving is vanaf eind 2007 van kracht. Hierdoor is de toetsing in een aantal situaties wel vereenvoudigd, maar blijft een aanzienlijke inspanning noodzakelijk. In 2009 zijn de luchtkwaliteitsgevolgen van een groot aantal bestemmingsplannen en bouwplannen doorgerekend (deels door de gemeente zelf en deels door aanvragers bouwplannen) en vervolgens beoordeeld door de gemeente.

Bevorderen van het rijden op aardgas binnen de gemeentelijke organisatie

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn in 2009 vier nieuwe aardgasvoertuigen aangeschaft.

8.2 Geluid

Vaststellen actieplan omgevingslawaai

In het Actieplan Omgevingslawaai Haarlem 2009-2013 geeft de gemeente aan hoe zij omgaat met knelpunten in de geluidsbelasting door weg- en railverkeer. Het Actieplan is in mei 2009 in concept vastgesteld en in de inspraak gebracht, en in januari 2010 definitief vastgesteld.

(www.haarlem.nl/milieu kies geluidhinder, zie onderaan actieplan omgevingslawaai).

De gemeente hanteert als criterium voor een knelpunt een geluidniveau van 68 dB of meer. Hiervan is sprake bij ongeveer 400 woningen langs wegen en bij 500 woningen langs spoorwegen. Haarlem voert echter al lange tijd wettelijke saneringsprogramma's uit. Hierdoor is in de praktijk bij een groot aantal van deze woningen de geluidhinder al weggenomen, bijvoorbeeld via gevelisolatie of schermen. Ook met reeds aangebracht stil asfalt op de Westelijke Randweg is nog geen rekening gehouden. In een op te stellen Uitvoeringsplan zal per situatie worden nagegaan of in de praktijk reeds voldoende maatregelen genomen zijn. De meeste overblijvende knelpunten zullen bij de afronding van de wettelijke sanering aangepakt worden. De komende plaatsing van schermen langs het spoorbaanvak Haarlem-Leiden zal de situatie bij circa 470 woningen verbeteren.

Verder zet de gemeente het sinds 2004 lopende beleid voort om op wegen met hoge geluidbelasting (63 dB of meer) in principe stil asfalt aan te brengen als de bestaande asfaltlaag vervangen moet worden. Ook verkeersmaatregelen zoals het stimuleren van fietsgebruik en het OV, uitbreiding van 30 km zones, en verlegging van de hoofdroutes aan de oostkant van Haarlem (Schoterbrug, Oostweg, fly-over) verminderen geluidhinder bij woningen.

Uiteindelijk wil de gemeente dat het geluidniveau in 2030 overal beneden 63 dB ligt. Daarvoor is het wel nodig dat het Rijk en Europa via strengere regelgeving meer maatregelen bij de bron afdwingen (stillere banden en motoren, stillere treinen en rails).

Zonebeheer Waarderpolder

In de Wet geluidhinder is bepaald dat rond industrieterreinen waarop specifieke inrichtingen (de zogenaamde grote lawaaimakers) zijn gevestigd of zich mogen vestigen, een geluidzone moet zijn vastgesteld. Deze zone maakt deel uit van het bestemmingsplan. Met een geluidzone wordt voorkomen dat woonbebouwing oprukt in de richting van de inrichtingen. Anderzijds geeft de geluidzone de akoestische ruimte aan waarover inrichtingen maximaal kunnen beschikken. In 2009 is bij 5 bedrijven een advies verstrekt als hulp bij de vaststelling van de geluidvoorschriften voor het bedrijf. Op een aantal zonebewakingspunten rond de Waarderpolder is een overschrijding opgetreden van de maximaal toegestane waarde. In 2010 worden acties ondernomen om de overschrijdingen weg te nemen omdat deze de vergunningverlening in de Waarderpolder aan nieuwe bedrijven ernstig kan belemmeren.

Sanering wegverkeerslawaai

In 2009 zijn 24 woningen juidisch gesaneerd. Verder is er een isolatieproject opgestart waar uiteindelijk 7 woningen in meedoen. Dit project wordt in 2010 afgerond. In 2010 wordt ook de resterende saneringsvoorraad duidelijk.

Geluidsanering railverkeerslawaai

In 2009 zijn er in het project Zuidtak (het bouwen van geluidschermen langs de spoorlijn Haarlem – Leiden) veel ontwikkelingen geweest. Er is door VROM meer budget toegekend voor de dekking van de kosten van de voorbereiding en de engineering. Het college heeft besloten om de aanbesteding en de gunning te starten. Deze is ook in 2009 afgerond. De bewoners zijn weer op de hoogte gebracht. Er is een onderzoek gedaan naar mogelijke explosieven rond het werk. Er is een aantal vergunningen voor het werk aangevraagd en verleend. De belangrijkste daarvan is de bouwvergunning. Er is door VROM budget toegekend om woningen eventueel te voorzien van gevelisolatie. Het onderzoek daartoe wordt in 2010 opgestart.

Reconstructie A208

De reconstructie van de A208 is inmiddels gestart. Het wegprofiel wordt gewijzigd, er zijn afspraken gemaakt over de snelheidsverlaging en over het toe te passen geluidreducerende wegdek. Mogelijk ontvangt de gemeente Haarlem subsidie van VROM voor dit project. Een aanvraag is ingediend.

Volgen ontwikkelingen Schiphol

In 2009 speelde vooral het uitwerken van de eerder door de Tafel van Alders opgestelde adviezen. Het lag in de bedoeling eind 2009 besluitvorming te laten plaats vinden over een nieuw normen- en handhavingssysteem. Dit is echter verschoven naar 2010.

In de commissie beheer van 29 oktober 2009 is een opinierende nota van het college besproken over het al dan niet voortzetten van deelname aan Geluidsnet.

In vervolg hierop werd in de vergadering van de raad van 3 december 2009 een motie van GLH, PvdA, SP, en Partij Spaarnestad aangenomen. Hiermee werd het college opgeroepen het contract met Geluidsnet te verlengen. Een definitief standpunt van het college wordt begin 2010 bekend gemaakt.

9. Water

Haarlem heeft van oudsher een bijzondere relatie met water. In de loop der jaren is deze relatie verwaterd. Hoe kunnen we het gebiedseigen karakter van 'ons' water bevorderen (hetgeen de natuurwaarden ten goede komt en recreatie en woonkwaliteit bevordert) en tegelijkertijd voldoen aan onze stedelijke wateropgave?

9.1 Integraal waterbeheer

Uitvoeringsprogramma Water Schalkwijk

In de tweede helft van 2009 zijn we in samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland begonnen aan het opstellen van een uitvoeringsprogramma Water Schalkwijk. Feitelijk gaat het om het actualiseren van het Masterplan Water Schalkwijk uit 2004 tot een realistisch programma van waterprojecten die de komende jaren in Schalkwijk uitgevoerd kunnen worden. Het uitvoeringsprogramma zal in de eerste helft van 2010 worden vastgesteld. Aan de in het kader van het Masterplan Water Schalkwijk reeds uitgevoerde en opgeleverde waterprojecten heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland eind 2009 besloten om € 1,27 miljoen bijgedragen.

Afkoppelpilot Meerwijk Oost

In dit project worden de straten van het oostelijk deel van Meerwijk opgehoogd en van het gemengde rioolsysteem afgekoppeld. Het afkoppelen betreft een pilot. In 2009 zijn de laatste fasen van dit project uitgevoerd en is het werk opgeleverd. Monitoring van het hemelwatersysteem is in gang gezet.

Waterverbinding Meerwijk Centrum – Stadsdeelhart

In 2009 is de voorbereiding van deze nieuwe waterverbinding afgerond en heeft de gemeenteraad het benodigde uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. De uitvoering vindt in 2010 plaats.

Ontwerpen waterverbinding Aziëweg

In het kader van de herinrichting van het gebied tussen Aziëweg en Spijkerboordpad heeft de ontwikkelcombinatie in 2009 in samenspraak met de gemeente een schetsontwerp voor de openbare ruimte opgesteld. Hierin is een watergang langs de Zuidtangentbaan mee ontworpen.

Uitvoeren haalbaarheidsstudie water in Boerhaavewijk

In 2009 is een tracestudie gedaan naar de mogelijkheden om een watergang in de Floris van Adrichemlaan te realiseren en deze in zuidelijke richting te verbinden met bovengenoemde watergang langs de Aziëweg. De bevindingen van deze studie worden meegenomen in het Uitvoeringsprogramma Water Schalkwijk.

Centrale Watergang Waarderpolder

In december 2008 heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland besloten om € 2,1 miljoen aan de centrale watergang bij te dragen. Het Hoogheemraadschap stelt daarbij wel een aantal randvoorwaarden. In 2009 heeft Rijnland haar randvoorwaarden verder uitgewerkt. Ondertussen zijn onderdelen van de centrale watergang (zoals de aanleg van duikers en een wadi) bij de aanleg van de Oostweg en Schoterbrug meegenomen. Het noordelijk deel van de watergang wordt in 2010 bij het bouwrijp maken van de Noordkop gerealiseerd. Voor de overige delen van de centrale watergang zal in de tweede helft van 2010 een uitvoeringskrediet worden aangevraagd.

Uitvoeren haalbaarheidsstudie water in de Waarderplas

In afwachting van de nader uitwerking van Rijnland's bijdrage aan de centrale watergang (zie boven), is gewacht met de haalbaarheidsstudie. Deze studie zal in de eerste helft van 2010 worden opgestart.

Gemeentelijk Waterfonds en waterboekhouding

In 2009 zijn in samenspraak met Rijnland instrumenten uitgewerkt voor een projectoverstijgende aanpak van de stedelijke wateropgave. Eind 2009 is de gemeenteraad hiermee akkoord gegaan. Het betreft het inrichten van een gemeentelijke Voorziening Waterberging voor de afkoop en financiering van waterbergingsmaatregelen en het openen van een BergingsRekening Courant (BRC) bij Rijnland voor het registreren van het aantal m2 dempingen en ontgravingen. Beide instrumenten zijn vanaf begin 2010 van kracht.

Overname beheer Haarlemse polders door Rijnland

In 2009 hebben Haarlem en Rijnland overeenstemming bereikt over de technische en financiële voorwaarden voor de overdracht van het waterbeheer van een aantal Haarlemse polders. Eind 2009 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie N-H als toezichthouder een positief besluit genomen over voornoemde overdracht. Daarmee is Rijnland formeel waterbeheerder geworden van voornoemde polders.

Uitvoeren overeenkomst Haarlem – Rijnland over overname onderhoud stedelijk water door Rijnland

2009 was het eerste jaar waarin Rijnland verantwoordelijk was voor een aantal onderhoudstaken van het stedelijk oppervlaktewater. Een en ander overeenkomstig de raamovereenkomst welke Haarlem en Rijnland in december 2008 hebben ondertekend. Meldingen over het stedelijk water gaan voortaan direct naar Rijnland. De samenwerking tussen Rijnland als opdrachtgever en Spaarnelanden als opdrachtnemer heeft in 2009 vorm gekregen.

Oplossen knelpunten watersysteem Haarlem

In 2009 is een doorstart gemaakt met het aanwijzen en oplossen van knelpunten in het oppervlaktewatersysteem van Haarlem. Het gaat dan met name om problemen met de afvoer en doorstroming van het oppervlaktewater (bv door te smalle duikers). Afgesproken is om in 2010 een aantal knelpunten op de grens met Bloemendaal aan te pakken.

Vorbereiden en uitvoeren van milieumaatregelen aan de riolering

Door bijgesteld beleid, aanvullende onderzoeken en participatie en inspraak heeft de voorbereiding en aanleg van een aantal Bergbezinkbassins (BBBs) en rioolverruiming vertraging opgelopen. Rijnland heeft haar beleid ten aanzien van het afkoppelen van hemelwater van het gemengde rioelstelsel versoepeld. Verder blijkt het inpassen van BBBs in de openbare ruimte een complexe taak. Zodoende wordt onder meer gekeken naar de mogelijkheden om af te koppelen. Zo is voor de wijk Oosterduin besloten om de gehele oude gemengde riolering te vervangen door een gescheiden rioelstelsel (afkoppelen), waardoor er geen BBB aangelegd hoeft te worden. Ook in Europawijk-Zuid wordt bij de aanpak van de openbare ruimte het gemengde stelsel omgebouwd naar een gescheiden stelsel. Daarnaast is eind 2009 gestart met de voorbereiding en verdere optimalisatie van de noodzakelijke milieuvorzieningen in Schalkwijk.

10. Communicatie

Hoe houden we Haarlemmers betrokken bij het opstellen en uitvoeren met (milieu)beleid? Dit vergt een continue aandacht voor de informatieverstrekking aan en de participatie van inwoners van Haarlem.

Uitvoeren van de projectopdracht Aarhus

In 2009 zijn voorbereidingen getroffen voor verdere digitalisering van de gegevenbestanden van de afdeling milieu. Dit als randvoorwaarde voor het zoveel mogelijk digitaal aan de burger ter beschikking stellen van milieu-informatie. Per 29 juni 2009 is gestart met het digitaal aan makelaars ter beschikking stellen van bodeminformatie. Een evaluatie van het Aarhusproject is in uitvoering genomen, maar nog niet afgerond.

Communicatie over Haarlem Klimaat Neutraal

Is opgenomen in hoofdstuk 1 paragraaf 5

Bijlage 1: Lijst met afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BSB	Bodemsanering Bedrijven
Bsb	Bouwstoffenbesluit
CROS	Commissie Regionaal Overleg Schiphol
dB(A)	Decibel
EV	Externe Veiligheid
FSC	Forest Stewardship Council
GPR	Gemeentelijke Praktijk Richtlijn
HVVP	Haarlems Verkeers- en Vervoersplan
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IWP	Integraal Waterplan
LED	Light Emitting Diode
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MILO	Milieu in de Leefomgeving
RMT	Regionaal Milieuteam
RvS	Raad van State
SAM	Subsidieregeling Aanpak Milieudrukvermindering
VMK	Verkeersmilieukaart
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening Milieu
Wbb	Wet bodembescherming
Wm	Wet milieubeheer